

1864.
16. nóv.

nota þangaðtil liðið fullkomlega er farið út úr hverju amti, þó án skaða fyrir samsvarandi hluti, sem eru undir yfirráðum hinnar dönsku umbodsstjórnar. Hin konunglega danska stjórn ábyrgist beinlínis, að ekki verði með neinu tálmað framkvæmd þess, sem ákveðið er í þessari grein.

V.

Ef bandamannaliðið, þegar það fer úr Jótlandi, neyðist til að skilja eptir sjúka eður særða, skuldbindur hin konunglega danska stjórn sig til að annast um, að þeir fái tilhlýðilega meðferð og hjúkrun og til að láta flytja þá, þegar þeir eru heilir orðnir, með „Vorspann“ til hinna næstu herstöðva bandamannaliðsins.

VI.

Frá þeim degi, er staðfestingarbréf samnings þessa verða fram seld, borgar bandamannaliðið, eptir þeim ákvörðunum, sem eru í reglugjörðinni um viðurgjörning á herliði þjóðversku sambandsríkjanna innan takmarka þeirra ríkja, kostnaðinn við allt það, sem því eptir áður sögðu verður í té látið með tilliti til húsnæðis, vista, hjúkrunar sjúkra og flutnings (Vorspann).

(undirskr.) *Quaade.*

(undirskr.) *Kauffmann.*

(undirskr.) *Rechberg.*

(undirskr.) *Brenner.*

(undirskr.) *Werther.*

(undirskr.) *Balan.*

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gefið í höfuðstað og aðsetursstað Vorum Kaupmannahöfn,
16. dag nóvembermán. 1864.¹

16. nóv.

86. Opið bréf til Vorra kærnu og trúu þegna í konungsríkinu Danmörk, á Íslandi og Færeyjum og í nýlendum Vorum á Vesturindlandi og Grænlandi.

Vér Kristján hinn Níundi, og s. frv., Gjörum kunnugt: Ár það, sem nú er liðið síðan Vér komum til ríkis í Danmörk,

¹) Auglýsing þessi er út komin frá ráðherraforsetastjórninni.

1864.

16. nóv.

hefir verið fullt af hinu þyngsta mótlæti fyrir Oss og yður. Þegar frá upphafi stríðsins hlutu menn að vera vonlausir um heppileg afdrif þess, nema liðveizla annara ríkja vægi upp á móti ofurefli því, er móttöldumenn Vorir höfðu bæði að mannfjölda og herbúnadi. Slíka liðveizlu hlutum Vër eigi, og þegar svo var ástatt hefði framhald stríðsins einungis orðið til þess að spilla högum landsins um ókominn tíma, ef það eigi hefði gjört útaf við það með öllu. Það var eigi skortur á fúsum vilja til að leggja enn meira í sölurnar fyrir föðurlandið, sem knúði til friðarins; en þér funduð með Oss til ábyrgðar þeirrar, er kynslóð sú, sem nú er uppi, hefir gagnvart eptirkomendum.

Þannig varð það Vort þunga hlutskipti að semja frið, er gjörir að engu hinar gleðiriku vonir, er Vër höfðum, þá er Vër tókum við kórónunni til þess að varðveita hana heila og óskerta, einsog hin danska konungsætt hafði borið hana um margar aldir. Það urðu Vor sorglegu forlög að sjá ríkinu skipt og það land aðskilið frá Oss, sem frá fornöld hafði verið einn hluti hins gamla danska ríkis og sem þúsund ára stríð eigi hafði megnað að hrífa frá því. En sárast af öllu hefir Oss tekið það, að partar af konungsríkinu sjálfu, og mesti hlutinn af þeim íbúum Slésvíkur, sem með hjarta og tungu heyra til Danmerkur, hefir orðið að skilja við móðurland sitt og þjóðstofn.

Þér, sem Oss framvegis er trúað fyrir að sjá um hagi yðar, yður ávörpum Vër Voru konunglega orði um von ókomins tíma og örugga starfsemi fyrir föðurlandið. Minnst þess, að samheldi veitir lítilmagnanum krapt, og að mótlætið sjálft hefir í sér fólgið mikið afl til að sameina og tengja fastar saman. Þér viljið með eindrægni leggjast á eitt með Oss til að vinna að því verki, sem friðurinn gjörir nauðsynlegra en nokkurntíma áður. Með Oss viljið þér starfa að því, að efla framfarir landsins með viturlegum lögum, og með því að nota og auka hin ríkuglegu hjálparmeðöl, er náttúran hefir gefið föðurlandi voru. Mikið höfum Vër misst, en þó ekki vonina, og hinn ókomni tími er fyrir þá, er einarðan vilja hafa. Eins og Vër treystum yðar fasta vilja til að efla velferð Danmerkur, þannig verið þér og

1864.
16. nóv.

Þess fullvissir, að þetta skal vera það mark og mið, er öll viðleitni Vor stefnir að.

Guð blessi föðurland Vort!

Gefið í höfuðstað og aðsetursstað Vorum Kaupmannahöfn,
16. dag nóvembermánaðar 1864.¹

21. nóv.

87. Bréf dómsmálastjórnarinnar til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu, um fyrirætlun hvalaveiðamanna frá Vesturheimi að setjast að á Íslandi.

Tveir borgarar í Nýju-Jórvík í bandafylkjunum í norðurhluta Vesturheims, Thomas W. Roys og G. A. Lilliendahl, hafa sent dómsmálastjórninni bænarskrá nokkra; en báðir þessir menn eru hluttakandi í hvalveiðum þeim, sem þér, herra amtmáður, hafið frá skýrt í bréfum yðar, dags. 18. d. febrúarm. og 14. d. ágúst. þ. á. að barkskipið „Reindeer“ hafi stundað sumarið 1863 og í sumar er leið við strendur Íslands, einkum á Reyðarfirði í Suðurmúlasýslu; hefir stjórnarráðið í dag svarað bænarskrá þeirra á þessa leið:

„Með því þér óskið að öðlast borgararétt á Íslandi, annað-
„hvort báðir í sameining eður hvor útaf fyrir sig, til að stunda
„hvalaveiðar við strendur landsins, hafið þér í bréfi til dóms-
„málastjórnarinnar, dags. 8. d. þ. m., farið þess á leit, að yður
„í þessu tilliti verði veittur sami réttur og Íslendingar hafa,
„móti því að þér kaupíð land með húsum eður látið sjálfir
„byggja hús, til þess að búa þar og hafa aðsetur með fólki yðar
„og aðstoðarmönnum, og hegðið yður í öllu eptir lögum þeim
„og tilskipunum, er á Íslandi gilda.

„Um þetta efni kunngjörir dómsmálastjórnin yður, að eptir
„hinni íslenzku löggjöf er ekkert því til tálmunar, að þér takið
„yður bólfestu á Íslandi og stundið þaðan hvalaveiðar, en að
„áður verður að fá einkunn innlendra skipa fyrir skip þau, er
„þér ætlið að nota til veiða þessara. En þaræð það heyrir undir
„úrskurð aðaltollstjórnarinnar, hvað útheimtist í síðastgreindu

¹) Þetta opna bréf er út komið frá ráðherraforsetastjórninni.